

PBU

Pinsevennenes
Barne- og Ungdomsutvalg

Veiledning for medlemsgrupper i PBU ved fremvisning av politiattest

I oktober 2010 vedtok PBU på årsmøtet at alle lokale PBU grupper må innhente politiattest for sine ledere og øvrige frivillige som jobber blant barn og unge. Den videre teksten er basert på en veileder fra Frivillighet Norge for frivillige organisasjoner som skal hente inn politiattester. I tillegg til å begrunne viktigheten av kravet om politiattester, fungerer også denne veiledningen som en ressurs for menigheter og PBU-grupper som skal få fremvist politiattester fra sine ansatte og frivillige. Nedenfor vil du finne forslag til rutiner knyttet til fremvisning og bruk av politiattester i PBU-grupper.

For mer informasjon om hvordan vi kan gjøre vårt arbeid trygt for alle barn og unge, viser vi til Pinsebevegelsen og PBU sitt kurs "Trygge kirker" og håndboken som er utarbeidet i forbindelse med dette. Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoners "Trygg og Tilstede," en veiviser for barne- og ungdomsorganisasjoner i møte med grenseoverskridende seksuell atferd, er også et godt hjelpemiddel. Denne kan lastes ned fra www.lnu.no, under Kurs og ressurser – Trygge organisasjoner.

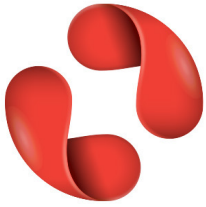
Hva kan vi gjøre for å bli en PBU-gruppe som er trygg for alle?

PBU ønsker at alle lokallag/grupper skal være trygge arenaer for sine medlemmer og frivillige. I et trygt lokallag tør man å snakke om vanskelige problemstillinger og lager rutiner for håndtering av ulike situasjoner. Lokallag/grupper bør i tillegg til eventuell politiattest ha en aktiv og bevisst holdning til åpenhet, gode rutiner og vilje til å snakke om vanskelige problemstillinger før det oppstår et problem. Dette er sentralt for å forhindre seksuelle overgrep.

I dette arbeidet anbefaler vi alle menigheter som har et tilbud til barn og unge å gjennomføre webinar-kurset "Trygge kirker" som tydelig tar for seg forebygging, men også tegn og signaler man bør ha øynene åpne for, for å avdekke uønsket seksuell adferd. Her får dere også tilgang på en rutinehåndbok for håndtering av mistanke om vold eller seksuelle overgrep.

Det er viktig å være klar over at overgrep ikke bare skjer i relasjonen voksen-barn, men dessverre også i stor grad mellom unge. Forebyggende arbeid kan være vel så hensiktsmessig som politiattest i grupper der aldersforskjellen mellom ansvarspersoner og deltakere er liten.

Ledere og frivillige må jobbe sammen for å skape et trygt miljø i menigheten. Det er viktig at ledere er bevisst på at overgrep kan skje, slik at gruppen er en trygg arena der barn og unge trives og utvikler seg.

PBU

Pinsevennenes
Barne- og Ungdomsutvalg

Vi tenker at kravet om innhenting av politiattest kan virke forebyggende og medføre at potensielle overgripere lar være å engasjere seg som ledere i menigheten. Jo flere menigheter som velger å innføre politiattest, jo mindre blir sjansen for at potensielle overgripere får verv blant barn og unge. En politiattest uten merknad er imidlertid dessverre ingen garanti mot overgrep, for kun 1 % av alle anmeldte overgrep ender med dom.

Innføre politiattest?

Sjekkliste:

- Er du frivillig leder eller ansatt i arbeid tilknyttet PBU-grupper eller i PBU, lokalt eller sentralt?
- Har du et tillits- eller ansvarsforhold ovenfor mindreårige eller utviklingshemmede i menighetssammenheng?
- Er du over 15 år?
- Er du i en posisjon over noe tid som muliggjør overgrep?

Svarer du ja på disse sjekkpunktene er du forpliktet til å fremvise politiattest.

Hvem kan politiattest innhentes fra?

Hvem politiattest kan innhentes fra er beskrevet i forskrift om strafferegistrering § 12 nr 4 p), der det står:

”Til annet bruk enn for strafferettspleien kan politimesteren utferdige politiattest bare i følgende tilfeller:

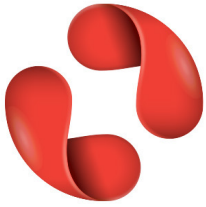
4. Til følgende formål:

p) til bruk for frivillige organisasjoner for personer som, lønnet eller ulønnet, utfører eller skal utføre oppgaver for organisasjonen som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller personer med utviklingshemming.

Sammen med søknaden skal det fremlegges dokumentasjon fra organisasjonen om at den har besluttet å kreve politiattest, og at søkeren er aktuell for oppgaver som nevnt ovenfor.

Det kan også kreves at søkeren fremlegger organisasjonens vedtekter eller annet dokument som beskriver organisasjonens virksomhet og struktur”

Dette betyr at den personen menigheten har utnevnt som kontaktperson for politiattester må dokumentere at vedkommende som skal søke om politiattest utfører eller skal utføre oppgaver som gjør at personen får mulighet til å opparbeide seg et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller personer med utviklingshemming.

PBU

Pinsevennenes
Barne- og Ungdomsutvalg

Kontaktpersonens ansvar

Den utnevnte menighets kontaktperson for politiattest vil ha følgende ansvar:

- Følge PBU's retningslinjer for politiattest.
- Sende signert skjema om taushetsplikt til PBU.
- Følge opp henvendelser fra ledere som ønsker å gi oppgaver eller verv til bestemte personer og veilede dem i å fylle ut bekreftelse på formål til søknader om politiattest.
- Bli fremvist politiattest.
- Attesten lagres ikke, men kontaktpersonen fører en liste over dem som har blitt avkrevd politiattest og tidspunkt for når denne ble vist fram. Denne listen oppbevares på forsvarlig sted.
- Umiddelbart kontakte PBU ved daglig leder for rådgivning dersom politiattesten har anmerkning, eller ved manglende fremvisning av attest.
- På slutten av året oppdatere gruppekontaktene for de ulike PBU-gruppene i menigheten om hvor mange av de avkrevde politiattestene som er blitt fremvist (med tanke på årsrapport).

Husk følgende:

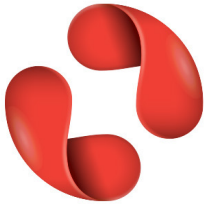
- Politiattest kan kreves også fra personer under 18 år, med en nedre grense på 15 år.
- Det er ikke nok at personen skal ha oppgaver som har med barn å gjøre. Vedkommende må ha oppgaver som vil muliggjøre overgrep, som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold til mindreårige eller personer med utviklingshemming og han/hun må ha oppgaven(e) over noe tid.
- Det er personens faktiske oppgaver som avgjør om personen kan avkreves politiattest, ikke tittelen på vervet eller jobben.
- Det bør vurderes fra gang til gang hvilke personer som er omfattet av ordningen.

Bekreftelse på formålet i søknaden om politiattest

Hovedleder, barneleder eller ungdomsleder som skal bekrefte formålet på søknaden om politiattest, kan laste ned skjema på www.pbu.no/politiattest eller www.politi.no/tjenester.

Taushetsplikt

I henhold til forvaltningsloven har ikke frivillige eller ansatte i frivillige organisasjoner formell taushetsplikt. Det er likevel særlover som gjelder spesielle yrkesgrupper som gjør at de vil kunne straffeforfølges hvis taushetsplikten brytes. Det er viktig å være bevisst at selv om frivillige i menigheter ikke er pålagt taushetsplikt, bør ikke informasjon om merknader på politiattester eller mistanke om overgrep spres til flere enn strengt nødvendig.

PBU

Pinsevennenes
Barne- og Ungdomsutvalg

For å ivareta taushetsplikten, skal den ansvarlige kontaktpersonen undertegne en erklæring om taushetsplikt. Denne skal sendes til PBU's kontor så snart det er bestemt hvem i menigheten / gruppen som skal være ansvarlig for å få fremvist politiattester. Du kan laste ned taushetserklæringen på www.pbu.no/politiattest.

Hva vil stå i politiattesten?

Politiattesten vil inneholde opplysninger om vedkommende er straffet for eller for tiden siktet for voldtekt, andre seksuelle overgrep (mot både barn og voksne) eller oppbevaring/distribusjon av barnepornografi.

Attesten blir sendt til den enkelte søker, som viser den fram for kontaktpersonen. Ifølge personvernloven er det ikke lov for organisasjonen å oppbevare politiattester, siden den bare inneholder korrekt informasjon på nåværende tidspunkt. Den må derfor enten slettes eller oppbevares av den enkelte søker.

Hvor ofte skal det fremvises politiattest?

Dersom menigheten bytter kontaktperson med ansvar for innhenting av politiattester, bør alle som innehar verv/roller som krever politiattest fremvise attest på nytt. Ved flytting bør det kreves innhenting av ny politiattest.

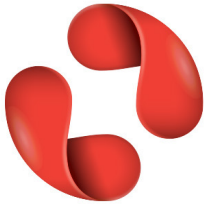
Hvis en person er avkrevd politiattest med samme straffebud i en annen sammenheng og denne attesten ikke er eldre enn ett år, kan denne attesten fremvises.

Det bør lages en rutine innad i menigheten på hvor ofte attest skal fremvises. PBU anbefaler hvert annet år eller dersom en tillitsansvarlig skifter verv innad i PBU-lokallagene/gruppene. Dersom en tillitsansvarlig / ansatt skifter stilling eller arbeidsoppgaver, kan det innhentes ny politiattest. Det må da utstedes ny bekreftelse på dette.

Rutine for lokal politiattestansvarlig

Følgende prosedyre for innhenting av politiattest skal følges av menigheter som har lokallag tilknyttet PBU:

1. Menigheten utnevner en kontaktperson (for eksempel administrator eller hovedleder barn/ungdom) for politiattester og gjør vedkommendes kontaktinformasjon lett tilgjengelig. Denne personen oppnevnes som ansvarlig for et internt system som innebærer avklaring av hvem som skal innhente politiattest, samt fremvisning og registrering av attestene. Eventuelt utnevnes en vara-ansvarlig for dette. Kontaktpersonen (og evt. vara) fyller ut taushetserklæring og sender til post@pbu.no.
2. Ledere som ifølge sjekklisten må fremvise politiattest, får beskjed, og skjema for innhenting gjøres lett tilgjengelig.

PBU

Pinsevennenes
Barne- og Ungdomsutvalg

3. Overordnet leder eller menighetens kontaktperson for politiattester bekrefter behovet for attest på eget skjema (bekreftelse på formål) som skal legges ved den enkeltes søknad.

Link til skjema finnes her: www.pbu.no/politiattest

- I feltet "Formål med attesten" skrives "Frivillige organisasjoner".

- I feltet "Stilling/oppdrag" skrives feks "Tillitsverv i vårt frivillige barne- og ungdomsarbeid.

- I feltet "Lovhjemmel om politiattest" skrives "Forskrift om strafferegistrering § 12 nr 4 p)"

4. Den enkelte søker fyller ut de feltene som forutsettes utfylt av søker og leverer søknad til politiet, enten elektronisk eller per post. (www.politiet.no/politiattest)

5. Søkeren får tilbake en attest i digital postkasse eller per post, som enten har intet å bemerke eller som inneholder merknader. Også denne vil bli sendt søkeren.

6. Returnert skjema eller politiattest fremvises personlig til politiattestansvarlig i din gruppe/menighet. Politiattestansvarlig returnerer politiattesten så fort som mulig etter å ha registrert at dette er fremvist.

NB! En politiattest med merknad betyr at personen på et tidspunkt er domfelt eller for tiden er siktet/tiltalt for seksuelle forbrytelser i henhold til strafferegistreringsforskriften § 12 nr 4 p). Ved eventuell merknad kontakter politiattestansvarlig umiddelbart PBU ved daglig leder for rådgivning.

7. Attesten skal ikke lagres. Kontaktpersonen for politiattester fører kun en liste over de som har blitt avkrevd og fremvist politiattest og når dette skjedde. Denne listen skal oppbevares forsvarlig.

8. Opplysninger fra politiets registre er underlagt taushetsplikt. Den lokale kontaktpersonen for politiattester og varaen har ansvar for at informasjon de tilegner seg ikke kommer på avveie.

Kontaktinformasjon

Har du spørsmål om praktiske forhold angående ordningen og som du ikke finner svaret på her, ta gjerne kontakt med PBU på e-post (post@pbu.no).

Du kan også ringe telefonnummer 468 26 872.

Ved manglende fremvist attest eller attest med anmerkning, samt ved akutte hendelser, kontakt daglig leder Ingunn Ulfsten på telefon 920 26 526.

Lykke til med arbeidet for å gjøre menigheten til det tryggeste stedet for barn og unge!